

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Ministerie van Defensie
de heer Kol. drs. G.J. Meijerink
Hoofd Sectie projecten
Postbus 90004
3509 AA UTRECHT

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
mr. A.F.F. Goedhart

T 070 378 5310
F 070 378 6144
A.F.F.Goodhart@minez.nl

Ons kenmerk
DGAN-NB / 15078435

Bhm
15091680

Uw kenmerk
2014082027

Bijlage(n)
1

Datum **27 JUL 2015**
Betreft Vergunning Nb-wet 1998; herontwikkeling NCIA-vestiging; Meijendel & Berkheide

Besluit

Geachte heer Meijerink,

Bij brief van 9 december 2014 (uw kenmerk: 2014082027) verzoekt u mij om een vergunning te verlenen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet 1998) voor de bouw- en gebruiksfase van de herontwikkeling van de vestiging van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (hierna: NAVO), gelegen aan de Oude Waalsdorperweg 61 in Den Haag. Als bijlage bij bovengenoemde brief heeft u mij de passende beoordeling 'Herontwikkeling NCIA Oude Waalsdorperweg' (rapport Vertegaal Ecologisch advies en onderzoek, december 2014) toegezonden.

De NATO Communication & Information Agency (hierna: NCIA), waarvoor de voorzieningen dienen te worden getroffen, is de ICT-dienstverlener van de NAVO en haar lidstaten. De Staat der Nederlanden is in 2013 met de NAVO overeengekomen dat de bestaande vestiging in Den Haag geheel wordt gerenoveerd.

Dit project heeft mogelijk gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide.

Conform artikel 41, lid 1, van de Nb-wet 1998 heeft u uw belang bij het verlenen van een vergunning gemotiveerd.

Procedure

Op 10 december 2014 ontving ik uw aanvraag. Bij brief van 16 december 2014 (kenmerk DGNR-RRE/14207561) heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

Bij brief van 26 maart 2015 (kenmerk: DGAN-N&B/15040116) heb ik besloten de besluitvormingstermijn te verlengen met dertien weken.

Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 2, aanhef en sub f, van het Besluit vergunningen Nb-wet 1998 (Staatsblad 2005, nr. 594; het laatst gewijzigd per 7 oktober 2012, Staatsblad 2012, nr. 612), luidend:
'aanleg, inrichting en gebruik van militaire terreinen en oefengebieden alsmede de inrichtingen bedoeld in categorie 29 van bijlage 1, onder C, bij het Besluit omgevingsrecht.' In categorie 29 wordt onder § 29.1 genoemd: Inrichtingen zijnde:(...) sub f: verbindings- en commandocentra ten behoeve van de Nederlandse of een bondgenootschappelijke krijgsmacht; (...).

Op deze basis en artikel 19d, lid 5, van de Nb-wet 1998, is de Minister van Economische Zaken (hierna: EZ) bevoegd tot vergunningverlening. Op basis van de portefeuilleverdeling tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de Staatssecretaris.

De exacte wetteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'Landelijke wet- en regelgeving'.

Besluit

Met de door u uitgevoerde passende beoordeling als bedoeld in artikel 19f van de Nb-wet 1998 is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteit, gelet op de relevante instandhoudingsdoelstellingen, met uitzondering van de doelstellingen zoals bedoeld in artikel 10a, lid 3, van de Nb-wet 1998, en met inachtneming van de weergegeven voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting zal optreden van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide.

Deze conclusie geldt nadrukkelijk vanuit de door mij specifiek hiertoe geformuleerde vergunningvoorschriften ter bescherming van de in het Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide aanwezige beschermde waarden.

Tevens is met de inhoud van de betreffende passende beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet schadelijk is voor de natuurwetenschappelijke betekenis van of voor dieren en planten in de voormalige beschermde natuurmonumenten Berkheide en Harstenhoek.

Gelet op de bepalingen van de Nb-wet 1998 en de in de bijlage vermelde overwegingen besluit ik derhalve aan het Ministerie van Defensie de gevraagde vergunning ingevolge artikel 19d j° artikel 19ia van de Nb-wet 1998 te verlenen onder de navolgende voorschriften en beperkingen.

Voor een weergave van de inhoud van de aanvraag en de relevante wet- en regelgeving alsmede het van toepassing zijnde beleid verwijs ik naar de bijlage bij dit besluit. In dezelfde bijlage treft u voorts mijn inhoudelijke overwegingen aan die aan dit besluit ten grondslag liggen. Deze bijlage maakt onderdeel uit van dit besluit.

De aanvraag en de door u aangeleverde passende beoordeling maken onderdeel uit van onderhavig besluit voor zover de in de passende beoordeling beschreven werkwijze negatieve gevolgen voorkomt op beschermde natuurwaarden tijdens de bouwfase en in de gebruikssituatie. Deze documenten zijn door u opgesteld en aan mij verstuurd. Ik voeg ze dan ook niet bij dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

Ter bescherming van de in het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide aanwezige beschermde natuurwaarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemeen

1. Deze vergunning staat op naam van het Ministerie van Defensie, de Sectie Projecten en zijn eventuele rechtsopvolger. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De in voorschrift 1 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een kopie van deze beschikking, inclusief alle daarbij behorende onderdelen (zie onder 'besluit'), en tonen deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
3. De in voorschrift 1 genoemde (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van deze voorschriften en beperkingen, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
4. Het tijdstip waarop de vergunde activiteit daadwerkelijk wordt gestart, wordt minimaal 2 weken voor de aanvang ervan per e-mail (nbwetteam@minez.nl) gemeld aan de Staatssecretaris van Economische Zaken of diens rechtsopvolger (hierna: het bevoegd gezag), ter attentie van het Nb-wetteam.
5. De vergunde activiteit wordt overeenkomstig de ingediende aanvraag en bijbehorende passende beoordeling uitgevoerd, met inachtneming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften en beperkingen. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag en/of passende beoordeling met de voorschriften en beperkingen in onderhavige vergunning, prevaleren deze laatste.

6. In afwijking van voorschrift 5 mag een activiteit in afwijking van de aanvraag en/of het vergunde worden uitgevoerd indien en voor zover deze afwijking naar het oordeel van het bevoegd gezag niet leidt tot andere of grotere nadelige effecten op de relevante beschermde waarden van het betrokken Natura 2000-gebied ten opzichte van een uitvoering conform de aanvraag. Het voornemen tot het uitvoeren van een activiteit in afwijking van de aanvraag en/of het vergunde dient 4 weken voor de start van de werkzaamheden per e-mail (nbwetteam@minez.nl) te worden gemeld aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nb-wetteam en kan slechts plaatsvinden na uitdrukkelijk verkregen schriftelijke instemming van of namens het bevoegd gezag.
7. Bij opgetreden incidenten moet worden gehandeld conform de daarbij van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Tevens wordt in het kader van deze vergunning per direct per e-mail (nbwetteam@minez.nl) melding over de aard en omvang van het incident gedaan aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nb-wetteam, onder overlegging van alle relevante gegevens. Onder incident wordt in dit verband verstaan 'een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht' (bijvoorbeeld wanneer onbedoeld schadelijke stoffen in het milieu vrijkomen).
8. Bij een opgetreden incident is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te laten verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
9. Alle door of namens het bevoegd gezag te geven aanwijzingen en/of uitvoeringsbepalingen worden binnen de in de aanwijzing bepaalde termijn opgevolgd.
10. Zodra de werkzaamheden met betrekking tot de vergunde activiteit feitelijk zijn beëindigd, wordt dit uiterlijk binnen een week per e-mail (nbwetteam@minez.nl) gemeld aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nb-wetteam.

Nadere inhoudelijke voorschriften (bescherming migratieroute vleermuizen)

11. Het verlichtingsniveau van het gebouw en het terrein dient tijdens de bouwfase en in de gerealiseerde situatie na de bouw en aanleg gelijk te zijn aan of lager te zijn dan het verlichtingsniveau van het huidige gebouw en terrein op en bij de migratieroutes van meervleermuizen.
12. Om het huidig verlichtingsniveau vast te stellen laat het Ministerie van Defensie voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden een verlichtingsonderzoek uitvoeren op en bij de migratieroutes. De uitkomsten daarvan worden ter beoordeling en schriftelijke vastlegging per e-mail (nbwetteam@minez.nl) voorgelegd aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nbwet-team.
13. Na afronding van de werkzaamheden wordt het verlichtingsonderzoek op en bij de migratieroutes herhaald om de nieuwe verlichtingssituatie vast te leggen en de effectiviteit van het verlichtingsplan aan te tonen. De uitkomsten daarvan worden ter beoordeling en schriftelijke vastlegging per e-mail

(nbwetteam@minez.nl) voorgelegd aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nbwet-team.

Bouwfase

14. Wanneer in voorkomende gevallen tijdens de bouw- en aanlegwerkzaamheden geen toepassing kan worden gegeven aan het gestelde in voorschrift 11, worden de volgende regels getrapd toegepast:
 - de noordelijk en zuidelijk gelegen vliegroutes mogen niet gelijktijdig door licht boven het huidig niveau verstoord worden;
 - indien dit niet te voorkomen is, mag gelijktijdige lichtverstoring van beide vliegroutes niet langer duren dan maximaal een uur na zonsondergang;
 - maximaal twee dagen per week is gelijktijdige lichtverstoring als gevolg van bouwverlichting langer dan een uur na zonsondergang tot uiterlijk 21.00 uur toegestaan;
 - door of namens de vergunninghouder wordt een verplicht logboek bijgehouden, waarin het gebruik (data, tijden, duur) van de verlichting op de bouwplaats wordt geregistreerd;
 - deze voorwaarden worden vastgelegd in het in voorschrift 18 genoemde ecologisch werkprotocol.
15. De armaturen op de bouwplaats worden tijdens de bouwfase dusdanig opgesteld dat de verlichting zich concentreert op de bouwplaats zelf en dat uitstraling naar het omringende duingebied wordt voorkomen.
16. De verlichting op de bouwplaats wordt uitgeschakeld op plaatsen waar niet gewerkt wordt.
17. De terreinverlichting wordt dusdanig opgesteld dat deze zich concentreert op het gebouw, de parkeerplaats en de wegen en dat uitstraling naar het omliggende duingebied wordt voorkomen.
18. De vergunninghouder stelt een beschrijving op van de technische specificaties van de verlichting en de locaties op het terrein, waar deze armaturen worden gebruikt.
19. De doorvertaling van de bovenstaande voorwaarden (voorschriften 14 tot en met 18) worden door de vergunninghouder vastgelegd in een ecologisch werkprotocol dat ter goedkeuring wordt ingediend bij het bevoegd gezag. Het ecologisch werkprotocol wordt daartoe tijdig en voorafgaand aan de uitvoering van de bouw- en aanlegwerkzaamheden in concept per e-mail (nbwetteam@minez.nl) voorgelegd aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nb-wetteam.
20. Het goedgekeurde ecologisch werkprotocol dient op de werkplaats bekend en aanwezig te zijn. Het kunnen voldoen aan het werken binnen het voorgenoemd ecologisch werkprotocol is onderdeel van de aanbesteding. De vergunninghouder verplicht de aannemer en de door de aannemer gecontracteerde onderaannemers zich aan de voorschriften van dit werkprotocol te houden. De relevante onderdelen van de aanneemovereenkomst worden ter verificatie van de naleving van dit voorschrift per e-mail (nbwetteam@minez.nl) toegezonden aan het bevoegd gezag, ter attentie van het Nb-wetteam.

Gebruikssituatie

21. Tijdens de gebruikssituatie wordt de terreinverlichting geconcentreerd op het gebouw, de parkeerplaats en de wegen.
22. Tijdens de gebruikssituatie mag op locaties, waar directe of indirecte (strooilicht) lichtuitstraling tot buiten de hekken van het NCIA-complex plaatsvindt, uitsluitend gebruik worden gemaakt van emissiearme en gerichte armaturen. Deze armaturen mogen uitsluitend zijn voorzien van amberkleurig licht met een golflengte van 590 nm+/-6nm.
23. De lichtsterkte bij de hekken en het patrouille-pad van het NCIA-complex bedraagt maximaal 5 lux en bij de hoofdingang maximaal 25 lux, waarbij uitgangspunt is dat een meter vanaf het patrouille-pad de lichtsterkte is afgenomen tot 0,5 lux.
24. Voorafgaande aan de gebruikssituatie worden tussen de parkeerplaats en de verlegde Oude Waalsdorperweg bomen geplant om te verzekeren dat het restlicht, dat naar het omringende duingebied uitstraalt, wordt gefilterd. De toegang tot het complex aan de zuidoostkant van het terrein is hiervan uitgezonderd.
25. Voor de beveiliging van het complex is noodzakelijk dat de hekken en het aangrenzend patrouille-pad tot 2 meter binnen en buiten het hek verlicht worden. Waar dit mogelijk is, zal gebruik worden gemaakt van lage lichtmasten en armaturen om zo veel mogelijk te voorkomen dat verlichting buiten de hekken uitstraalt.
26. Tijdens de gebruikssituatie wordt, gedurende de periode maart en april en de periode 15 juli tot 1 november van elk jaar dat het NCIA-complex door de gebruiker van de vergunninghouder of diens rechtsopvolger wordt gebruikt, verzekerd dat maximaal 5% van de totale lichtemissie van het gebouw en het terrein het omringende duingebied bereikt.
27. Overeenkomstig de vóór de vergunningverlening bestaande situatie wordt geen straatverlichting opgesteld langs de noordwestelijke en noordelijke tak van de Oude Waalsdorperweg.
28. Van de bestaande vier lantarenpalen voor de straatverlichting ten westen van het NCIA-terrein dienen twee lantarenpalen te worden verwijderd om de bestaande vliegroute van meervleermuizen langs de zuidelijke tak van de Oude Waalsdorperweg naar het duinterrein te versterken.
29. Langs de noordelijke tak van de Oude Waalsdorperweg wordt een bomenrij c.q. een bosschage aangeplant, welke de opgaande beplanting aan weerszijden van de huidige open vlakte verbindt.
30. Na de verlegging van het westelijk deel van de Oude Waalsdorperweg ten behoeve van de aan te leggen parkeergarage zal overeenkomstig de vóór vergunningverlening bestaande situatie geen straatverlichting worden aangelegd.

31. De migratieroute naar het aangrenzende duingebied wordt versterkt door de aanplant van bomen en omvorming van de huidige bomenrij naar een gesloten bomenrij op de locatie langs de zuidwestkant van de Oude Waalsdorperweg.

Het wijzigen of intrekken van de vergunning

32. De voorschriften en beperkingen waaronder deze vergunning is verleend, kunnen worden gewijzigd of aangevuld indien naar het oordeel van het bevoegd gezag uit eigen waarneming of anderszins blijkt dat de vergunde activiteit andere of nadeligere gevolgen heeft voor de relevante beschermde waarden dan die welke bij het nemen van dit besluit op basis van de op dat moment beschikbare informatie werden verwacht.
33. Indien op enig moment mocht blijken dat de vergunde activiteit zodanige schade aan de relevante beschermde waarden dreigt toe te brengen en het geven van aanwijzingen, het wijzigen of aanvullen van de voorschriften of beperkingen deze schade niet kan voorkomen, dan kan deze vergunning worden ingetrokken.
34. Voordat tot wijziging van vergunningvoorschriften of (gedeeltelijke) intrekking van de vergunning wordt overgegaan, wordt de vergunninghouder in de gelegenheid gesteld haar zienswijze naar voren te brengen (tenzij spoedeisendheid tot onmiddellijke intrekking c.q. wijziging noodzaakt).

Toezicht

35. De vergunninghouder geeft, overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht, alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder(s).
36. Vergunninghouder voert een administratie waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken ten aanzien van de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning zijn opgenomen.

Looptijd/geldigheid

37. De vergunning voor de bouwfase is geldig van 15 juli 2015 tot en met het moment dat de vergunde bouw- en aanlegactiviteiten worden beëindigd (zie voorschrift 10), doch uiterlijk tot en met 1 juli 2019.
38. De vergunning voor de gebruiksfase is voor onbepaalde tijd geldig.

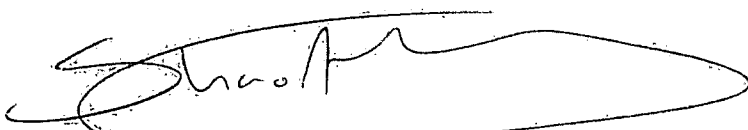
Overige voorschriften

39. Het niet naleven van de voorschriften van deze vergunning kan, naast intrekking van de vergunning, ook eventuele strafvervolgning tot gevolg hebben.

Kennisgeving

Conform artikel 42, lid 3, van de Nb-wet 1998, zijn afschriften van deze vergunning verzonden aan: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Burgemeester en Wethouders van 's-Gravenhage, Burgemeester en Wethouders van Wassenaar, Omgevingsdienst Haaglanden, Dunea, Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland, Stichting Duinbehoud, Vogelbescherming Nederland, De Faunabescherming, Coöperatieve Vereniging "Nieuw Clingendael U.A.", Vereniging van Eigenaren Theo Mann Bouwmeesterlaan en Else Mauhsloot, Wijkvereniging Duttendel en Wittebrug, Wijkvereniging Benoordenhout en Algemene Vereniging voor Natuurbehoud voor 's Gravenhage en omstreken.

Hoogachtend,

Sharon A.M. Dijkema
Staatssecretaris van Economische Zaken

Bijlage: Inhoudelijke overwegingen

Bezwaar

Tegen dit besluit staat op grond van de Algemene wet bestuursrecht voor een belanghebbende de mogelijkheid open een bezwaarschrift in te dienen. Een bezwaarschrift moet binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

De Staatssecretaris van Economische Zaken
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
afdeling Juridische Zaken
Postbus 40219
8004 DE Zwolle

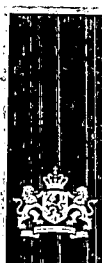
Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste de volgende elementen bevatten:

- a) de naam en het adres van de indiener;
- b) de dagtekening;
- c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is, en
- d) de gronden van bezwaar.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Publicatie besluit

Op grond van artikel 42, lid 3, van de Nb-wet 1998 en artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur zal het ministerie van Economische Zaken onderhavig besluit openbaar maken. De besluiten op grond van de Nb-wet 1998, waaronder onderhavige, zullen, onder anonimisering van de persoonsgegevens, geplaatst worden op <http://vergunningenbank.overheid.nl/natuurbeschermingswet>

bijlage

Inhoudelijke overwegingen

Herontwikkeling NCIA-complex

Datum

Bijlage nummer 1
Horend bij kenmerk DGAN-N&B/ 15078435
Datum

DE AANVRAAG

Het Ministerie van Defensie vraagt een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet 1998) aan voor de bouw- en gebruiksfase van de herontwikkeling van de vestiging van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (hierna: NAVO), gelegen aan de Oude Waalsdorperweg 61 in Den Haag. In het gebouw is het NATO Communications and Information Agency (hierna: NCIA) gevestigd. De NCIA is een ICT-organisatie van de NAVO. De NCIA heeft Den Haag gekozen als locatie voor ICT-ontwikkeling en ICT-dienstverlening.

Het ministerie van Defensie is namens het Rijk opdrachtgever voor het project. Het project wordt in opdracht van het Ministerie van Defensie uitgevoerd door het Rijksvastgoedbedrijf, de vastgoedorganisatie van de Rijksoverheid. Het Rijksvastgoedbedrijf en het ministerie van Defensie werken nauw samen met de gemeente Den Haag en de gebruiker van het gebouw, de NCIA.

De vergunning op grond van de Nb-wet 1998 voor de gebruikssituatie wordt voor onbepaalde tijd aangevraagd. De totale duur van de herontwikkeling, de bouwfase, bedraagt ruim drie jaar. De diverse planonderdelen worden gefaseerd uitgevoerd tussen 2015-2018. De renovatie is naar verwachting medio 2018 gereed. De gebruiksfase begint in 2019. Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit wordt kortheidshalve verwezen naar de passende beoordeling (hierna: PB) behorende bij de aanvraag en het addendum bij de PB over mitigerende maatregelen voor meervleermuizen (d.d. 19 maart 2015).

Belang van de aanvrager

De organisatie, waarvoor de voorzieningen dienen te worden getroffen, is de NCIA. De omvang en voorzieningen van de vestiging van de NAVO in Den Haag voldoen niet meer, omdat wordt gewerkt in een sterk verouderd gebouw. Hier werken nu 500 medewerkers. Het gebouw is te klein voor alle medewerkers. Hierdoor werken zo'n 150 medewerkers in het naastgelegen TNO-gebouw. Door een reorganisatie binnen de NCIA groeit het aantal medewerkers in Den Haag de komende periode naar ongeveer 740. De herontwikkeling van het complex heeft tot gevolg dat het kantoorgebouw en het aantal werkplekken wordt uitgebreid, er een half-ondergrondse parkeergarage wordt aangelegd en dat de vereiste veiligheidszonering van het complex wordt gerealiseerd.

De Staat der Nederlanden is in 2013 met de NAVO overeengekomen dat de bestaande vestiging in Den Haag geheel wordt gerenoveerd en dat de aanbouw aan het hoofdgebouw geschikt dient te zijn om alle medewerkers van deze NCIA-vestiging een werkplek te bieden. Op basis van deze afspraken is het wenselijk dat tijdig met de bouw- en aanlegactiviteiten kan worden begonnen en dat de vergunning op grond van de Nb-wet 1998 beschikbaar is op 15 juli 2015.

Hiermee is naar mijn mening het belang voldoende gemotiveerd.

WETTELIJK KADER

Natura 2000-gebied

In relatie tot het betrokken Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide zijn in deze relevant de artikelen 16, 19d, lid 1, 19f, lid 1 en 19ia van de Nb-wet 1998.

De exacte wetteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'Landelijke wet- en regelgeving'.

VERGUNNINGPLICHT

De aangevraagde activiteiten vinden op korte afstand van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide plaats.

Ik stel vast dat de aangevraagde activiteit mogelijk de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide kan aantasten. Om die reden ben ik van mening dat de voorgenomen activiteit vergunningplichtig is onder de Nb-wet 1998.

PASSENDE BEOORDELING

Beheerplan

Voor het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide vigeert geen vastgesteld beheerplan. In dit geval kan worden gesteld dat er, op het moment van besluitvorming ten aanzien van de herontwikkeling van de vestiging van de NCIA, geen beletsel voortvloeit uit enig beheerplan op basis van de Nb-wet 1998.

Geen beheer

De voorgenomen activiteit vormt een project dat geen direct verband heeft met of nodig is voor het beheer van het betrokken Natura 2000-gebied. De voorgenomen activiteit is voorts nog niet eerder beoordeeld in het kader van de Nb-wet 1998.

Mogelijk significante gevolgen

Op grond van artikel 19f, lid 1, van de Nb-wet 1998 in combinatie met artikel 19g, lid 1, van de Nb-wet 1998 dient een PB aangeleverd te worden door de initiatiefnemer. Het Europese Hof van Justitie heeft in zijn uitspraak van 7 september 2004 (zaak C-127/02) aangegeven dat een PB slechts dan achterwege kan worden gelaten indien op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat uitvoering van de werkzaamheden afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor dat gebied.

In dit geval kunnen dergelijke gevolgen niet bij voorbaat uitgesloten worden. Ik concludeer dat een PB vereist is. De aanvrager heeft een PB bij de aanvraag gevoegd.

De gevraagde vergunning kan slechts verleend worden, indien ik mij ervan heb kunnen verzekeren dat de beschermde waarden van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden.

De diverse beschermde waarden van het betrokken Natura 2000-gebied kunnen worden gevonden via de volgende internetpagina:

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natura-2000>

BEOORDELING EFFECTEN

Algemeen

De bij de aanvraag van 16 december 2014 gevoegde PB en een addendum over mitigerende maatregelen voor de meervleermuis van 19 maart 2015 bieden de grondslag voor de (nadere) vaststelling van de aard en omvang van de effecten, mede gelet op de eventuele cumulatie van effecten, en de wijze waarop in mitigatie is voorzien.

In het onderstaande volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals neergelegd in de passende beoordeling.

Afbakening

In de PB is voor deze vergunningaanvraag bepaald en beoordeeld welke typen effecten als gevolg van de werkzaamheden in de bouwfase en tijdens de gebruikssituatie mogelijk van invloed kunnen zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en soorten die op grond van het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide worden beschermd.

In de PB is in hoofdstuk 5 van een aantal effecten beargumenteerd uitgesloten dat er significante gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen kunnen optreden. De resterende mogelijke effecten op een aantal beschermde habitattypen en soorten zijn in de PB nader onderzocht.

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied, dat door de aangevraagde activiteiten beïnvloed zou kunnen worden, in de PB op een juiste wijze heeft plaatsgevonden. De in de PB geselecteerde relevante beschermde habitattypen en soorten, merk ik als volledig en juist aan.

Bouwfase

Het terrein van het bestaande NCIA-complex maakt geen deel uit van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. De herontwikkeling omvat de volgende planonderdelen: renovatie van het (bestaande) kantoorgebouw, uitbreiding van het gebouw aan de zuidkant (ter plaatse van het huidige parkeerterrein), bouw

van een nieuwe parkeergarage aan de westkant van het nieuwe complex en het daarvoor verleggen van een deel van de Oude Waalsdorperweg.

Nagenoeg alle werkzaamheden, inclusief transporten en opslag van materialen, zullen plaatsvinden binnen de contouren van het toekomstige complex en daarmee buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Alleen voor de tijdelijke opslag van zand dat tijdens de bouw- en aanlegwerkzaamheden vrijkomt wordt naar verwachting gebruik gemaakt van verharde en onbegroeide delen van het voormalige CVP-terrein, direct ten noorden van het bouwterrein. Die locatie van het depot is in het aanwijzingsbesluit met gebruikmaking van een algemene exclaveringsformule, op grond waarvan o.a. bestaande bebouwing en verhardingen geen deel uitmaken van het aangewezen gebied, uitgezonderd van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide en wordt op dit moment reeds gebruikt voor opslag van uiteenlopende materialen en als landingsplaats voor helikopters. Tijdens de bouw is geen bronbemaling of andere vorm van drainage noodzakelijk.

Zowel de bouw- en aanlegwerkzaamheden als het toekomstig gebruik van het NCIA-complex vinden buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied plaats. Het gaat derhalve alleen om 'indirecte' effecten, dat wil zeggen effecten die via de externe werking van invloed kunnen zijn op de instandhoudingsdoelen binnen het gebied.

Het gaat tijdens de bouwfase om de volgende beschreven effecten:

- a. verstoring door het gebruik van (buiten)verlichting in het plangebied, die van invloed kan zijn op de ecologische functionaliteit van de migratieroutes van meervleermuizen in het Natura 2000-gebied;
- b. het verdwijnen van bos en bomen door de kap, die van invloed kan zijn op de ecologische functionaliteit van de migratieroutes van meervleermuizen in het Natura 2000-gebied;
- c. aantasting van habitats en het leefgebied van soorten door stikstofemissie als gevolg van uitgevoerde werkzaamheden bij de aanleg en bouw.

Gebruiksfas

In de periode tot 2019 zal de vestiging uitgroeien naar ongeveer 740 medewerkers. Na de herontwikkeling wijzigt de aard van het gebruik niet ten opzichte van het huidige gebruik. Voor bepaalde activiteiten wordt het gebruik geïntensiveerd, voor een ander deel blijft het gebruik gelijk of wordt het geëxtensiveerd.

Het gaat tijdens de gebruiksfase om de volgende beschreven effecten:

- a. verstoring door het gebruik van (buiten)verlichting van het gebouw, het terrein en de parkeergarage, die van invloed kan zijn op de ecologische functionaliteit van de migratieroutes van meervleermuizen in het Natura 2000-gebied;
- b. aantasting van habitats en het leefgebied van soorten door stikstofemissie als gevolg van toegenomen verkeer van gebruikers en bezoekers;

- c. aantasting van habitats en het leefgebied van soorten door stikstofemissie als gevolg van het gebruik van stookinstallaties (verwarming nieuw complex);
- d. de aanwezigheid van bomen door extra boomaanplant, die van invloed kan zijn op de ecologische functionaliteit van de migratieroutes van meervleermuizen in het Natura 2000-gebied.

Ik ben van oordeel dat de bovengenoemde afbakening van effecten, die niet van invloed zijn, en effecten, die niet op voorhand zijn uit te sluiten, in de PB op de juiste wijze heeft plaatsgevonden. Ik merk de effectbepaling als volledig en juist aan.

Mogelijke effecten

Ik beoordeel hieronder de effecten van de werkzaamheden tijdens de bouwfase en tijdens de gebruikssituatie op de instandhoudingsdoelstellingen van de relevante beschermde habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Onder de werkzaamheden in de bouwfase worden in dit besluit ook aanleg- en sloopwerkzaamheden begrepen.

Stikstofdepositie

Het studiegebied is afgebakend in paragraaf 4.1 van de passende beoordeling. In afbeelding 4.1 worden de contouren van de stikstofdepositie $>/< 0,05$ mol/ha/jr in 2016 weergegeven. De grens van de depositietoename van meer dan 0,05 mol N/ha/jr ligt grofweg over de zuidelijke helft van Meijndel. In tabel 5.4 worden de maximale depositietoenames in het gehele Natura 2000-gebied, zowel voor het zuidelijk deel (Meijndel) als het noordelijk deel (Berkheide) tijdens zowel de bouwfase als in de gebruikssituatie, aangegeven.

bouwfase (2015-2018)

De directe omgeving van het plangebied wordt gevormd door de habitattypen H2130A Grijze duinen (*kalkrijk*), H2130B Grijze duinen (*kalkarm*), H2160 Duindoornstruwelen, H2180A Duinbossen (*droog*) en H2180C Duinbossen (*binnenduintrand*). Aan de noordoostkant van het plangebied is op de Vlakte van Waalsdorp een strook van H2180B Duinbossen (*vochtig*) en in het aangrenzende terrein van Dunea zijn enkele kleine stukken van H2190B Vochtige duinvalleien (*kalkrijk*) aanwezig.

De maximale toename van de stikstofdepositie is geconcentreerd in het zuidoostelijk deel van Meijndel rond het plangebied, waar de stikstofemissie plaats zal hebben. De berekende maximale depositietoename per habitatype in Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide tijdens de bouwfase (2015-2018) in mol N/ha/jr is opgenomen in tabel 5.4 van de passende beoordeling. De hoogste extra stikstofdepositie door het project op de aanwezige habitattypen tijdens de

bouwfase vindt plaats in 2016.¹ Voor een aantal habitattypen is in de PB op voorhand uitgesloten dat effecten kunnen optreden. Voor de overige habitattypen kan dit niet worden uitgesloten. Voor de habitattypen, waarvoor dit niet kan worden uitgesloten, is dit in de PB nader onderzocht. De uitkomsten van de berekeningen zijn vermeld in tabel 5.4 en verder wordt dit in de PB per habitatype geanalyseerd. Voor de beoordeling zijn de maximale depositietoename (pieken) van belang; niet de gemiddelden.

De ruimtelijke verspreiding is weergegeven in de afbeeldingen 5.6 en 5.7. Deze afbeeldingen corresponderen met tabel 5.4.

Deze maximale depositietoename tijdens de bouwfase op het zuidelijk deel van het Natura 2000-gebied, Meijndel, bedragen op:

- H2130A Grijze duinen (*kalkrijk*): 1,65 mol N/ha/jr
- H2130B Grijze duinen (*kalkarm*): 3,73 mol N/ha/jr
- H2160 Duindoornstruwelen: 0,29 mol N/ha/jr
- H2180Abe Duinbossen berken-eikenbos (*droog*): 0,13 mol N/ha/jr
- H2180Ao Duinbossen overig (*droog*): 2,12 mol N/ha/jr
- H2180C Duinbossen (*binnenduintrand*): 0,02 mol N/ha/jr
- H2190Aom (*oligo- tot mesotrofe vormen*): 0,05 mol N/ha/jr
- H2190B Vochtige duinvalleien (*kalkrijk*): 0,89 mol N/ha/jr

Voor het noordelijk deel van het Natura 2000-gebied, Berkheide, is gerekend met de worst case-aanname dat tijdens de bouwfase de depositie als geheel gelijk is aan de depositie in het meest noordelijk deel van het aangrenzende Meijndel (circa 0,01 mol N/ha/jr). Dit is in feite de maximale depositietoename, die alleen optreedt in de zuidrand van Berkheide. In werkelijkheid wordt de depositietoename in Berkheide in noordelijke richting (met toenemende afstand) steeds kleiner. De 0,01 mol N/ha/jr voor Berkheide is dus het maximum, waarmee in tabel 5.4 in een worst case-aanname als een *gemiddelde* depositietoename is gerekend.

Plansituatie (vanaf 2019)

In de PB wordt er in een worst case-aanname bij de berekeningen van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied van uitgegaan dat de emissie en depositie daarna niet meer wijzigen. Er wordt bij de per habitatype berekende depositietoename niet geanticipeerd op schonere auto's en een verdere optimalisatie van de verwarmingsinstallatie.

1. Tabel 5.3 Passende beoordeling herontwikkeling NCIA Waalsdorp. Emissie en depositie zijn afzonderlijk bepaald voor de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018, omdat er verschillen zijn in de inzet van bouw materiaal per bouwfase, verschillen in de hoeveelheid extra bestemmingsverkeer en het tijdstip van ingebruikname van de nieuwe verwarmingsinstallatie.

De maximale toename van de depositie op Meijndel tijdens de plansituatie is in tabel 5.4 van de PB inzichtelijk gemaakt voor het gehele Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide op de habitattypen, waarvoor effecten niet kunnen worden uitgesloten. De maximale toenames bedragen op:

- H2130A Grijze duinen (*kalkrijk*): 0,13 mol N/ha/jr
- H2130B Grijze duinen (*kalkarm*): 1,36 mol N/ha/jr
- H2160 Duindoornstruwelen: 0,12 mol N/ha/jr
- H2180Abe Duinbossen berken-eikenbos (*droog*): 0,01 mol N/ha/jr
- H2180Ao Duinbossen overig (*droog*): 0,99 mol N/ha/jr
- H2180C Duinbossen (*binnenduintrand*): 0,00 mol N/ha/jr
- H2190Aom (*oligo- tot mesotrofe vormen*): 0,00 mol N/ha/jr
- H2190B Vochtige duinvalleien (*kalkrijk*): 0,00 mol N/ha/jr

In de plansituatie neemt de gemiddelde stikstofdepositie in Berkheide af ten opzichte van de huidige situatie.²

Conclusie effectbeoordeling stikstofdepositie:

De berekende depositietoenames geven aan hoe groot de depositietoename per stikstofgevoelig habitatype is tijdens zowel de bouwphase als tijdens het gebruik in de plansituatie. De berekeningen zijn uitgevoerd over de gehele oppervlakte van de habitattypen, daar waar volgens gegevens van het RIVM³ de kritische depositiewaarde (hierna: KDW) voor het betreffende habitatype reeds is overschreden. De uitkomsten van de berekeningen van het projecteffect zijn alleen in de PB vermeld voor zover deze op specifieke plaatsen boven de KDW van het betreffende habitatype uitkomen. Op plaatsen waar de depositie op een habitatype onder de KDW blijft, zijn effecten op voorhand uit te sluiten.

De PB stelt dat bij overschrijding van de KDW gevoelige habitattypen niet per definitie worden aangetast en noemt een aantal factoren, die ook van invloed zijn op het voorkomen en de kwaliteit van deze habitattypen.

Het bestaand beheer in het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide is aangepast aan de huidige hoge achtergronddepositie. Dit beheer bestaat uit maatwerk en varieert in intensiteit zodanig dat negatieve effecten van de hoge depositie teniet worden gedaan. De reguliere beheermaatregelen worden verwezenlijkt en hebben de beoogde resultaten. Deze beheermaatregelen bieden voor zover het de overschrijding van delen van habitattypen betreft, waarvoor de KDW is overschreden, voldoende tegenwicht aan de toename van de stikstofdepositie van het project en het gebruik van het gebouw in de plansituatie.

De deposities op enkele beschermde habitattypen zijn het hoogst tijdens de bouwphase. De toenmalige Dienst Vastgoed Defensie heeft er blijkens briefwisseling met de provincie Zuid-Holland uit januari 2012 mee ingestemd dat Dunea

² Onderzoek stikstofdepositie NCIA-complex, tabel 3.5 (Witteveen + Bos, augustus 2014).

³ Het RIVM gaat uit van berekeningen op het niveau van kilometerhokken.

aanvullende beheermaatregelen uitvoert, gericht op het tegengaan van de effecten van stikstofdepositie op beschermde habitattypen in het, onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Defensie vallende, gebiedsdeel Uilenbosch. Hierover zijn beheerafspraken gemaakt tussen de terreineigenaren (Defensie, Staatsbosbeheer en Dunea) en de uitvoerende terreinbeherende organisaties (Dunea en Staatsbosbeheer).

Beoordeling effecten stikstofdepositie per habitatype:

H2120 Witte duinen

In de (directe) omgeving van het plangebied komen geen Witte duinen voor. De KDW van dit habitatype is 1.429 mol N/ha/jr. Voor dit habitatype vindt geen overschrijding van de KDW plaats door de achtergronddepositie in combinatie met de berekende toename van de herontwikkeling van het NCIA-complex.⁴

Ik ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitatype met een instandhoudingsdoelstelling 'behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit' zijn uitgesloten. Hierbij betrek ik dat ook voor dit habitatype het regulier beheer zodanig is dat er geen eventuele negatieve effecten zullen optreden.

H2130A Grijze duinen, subtype A (kalkrijk)

Dit habitatype komt in de (directe) omgeving van het plangebied voor. De berekende maximale depositietoename voor dit habitatype in Meijndel is in de bouwfase 1,65 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,13 mol N/ha/jr.⁵ Voor de effectbepaling in Berkheide verwijs ik naar de hierboven staande beoordeling.

De kwaliteit van dit subhabitatype is matig in Meijndel en goed in Berkheide. De matige kwaliteit wordt veroorzaakt door lokale vergrassing en verstruiking. Daarnaast is sprake van beperkte overstuiving en lokaal relatief weinig typische

4 De gebiedsanalyse PAS (juni 2015) voor dit gebied vermeldt dat in de huidige situatie overschrijding van 1% van de KDW voor H2120 Witte duinen aan de orde is. Door verschillen in detailniveau zijn er kleine verschillen tussen de berekeningen van Aeries en Witteveen + Bos. Witteveen + Bos gaat van de grootschalige depositiekaart van het RIVM uit, die gebruik maakt van km-hokken met depositie. Aeries kent gridcellen van 1 ha (factor 100 nauwkeuriger) en rekent binnen het rekenmodel meer emissie (en diensgevolge depositie) toe naar bekende lokale bronnen, in dit geval o.a. wegen en bebouwing van Den Haag. Hierdoor wordt de depositie langs de rand van het gebied iets hoger ingeschat door Aeries dan door Witteveen + Bos. Deze kleine verschillen blijven door voortschrijdend inzicht en gehanteerde technieken voorkomen.

5 De maximale depositietoename treedt op in de directe omgeving van het plangebied (het zuidoostelijk deel van Meijndel); de maximale depositie in de bouwfase vindt in 2016 plaats. In het noordelijk deel van het Natura 2000-gebied, Berkheide, bedraagt de depositietoename in de bouwfase circa 0,01 mol N/ha/jr; in de plansituatie neemt de depositie in Berkheide ten opzichte van de huidige situatie niet toe, maar af.

soorten. De vegetatiekundige kwaliteit is vrijwel overal goed en in grote delen van het Natura 2000-gebied komen juist wel veel typische soorten voor. Over een groot areaal van grijze duinen (*kalkrijk*) is sprake van overschrijding van de KDW. Door de lage fosfaatbeschikbaarheid van de kalk- en ijzerrijke bodems zijn deze relatief goed beschermd tegen hoge stikstofdeposities. Grijze duinen (*kalkrijk*) zijn gevoelig voor hoge stikstofdepositie als de bovengrond ontkalkt raakt. Dit proces is ook opgetreden in Meijndel & Berkheide, al heeft nog geen sterke verzuring plaatsgevonden. Lokaal is sprake van vergrassing en verstruiking, met name op de plekken waar geen beheer plaatsvond. Daar waar deze vergrassing optreedt, worden beheermaatregelen genomen.

Ik ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitatype, met een instandhoudingsdoelstelling 'uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit' zijn uitgesloten. Naar mijn oordeel vormen de activiteiten, waarvoor deze vergunning is aangevraagd, geen belemmering voor het realiseren van de uitbreidings- en verbeteringsdoelstelling. Hierbij betrek ik dat voor dit habitatype het regulier beheer zodanig is dat er geen eventuele negatieve effecten zullen optreden.

H2130B Grijze duinen, subtype B (kalkarm)

Dit habitatype komt in de (directe) omgeving van het plangebied voor. De berekende maximale depositietoename voor dit habitatype in Meijndel is in de bouwfase 3,73 mol N/ha/jr en in de plansituatie 1,36 mol N/ha/jr (rond het plangebied). De berekende gemiddelde toename van de depositie op dit habitatype is in de bouwfase voor Meijndel 0,15 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,02 mol N/ha/jr voor Meijndel. Voor de effectbepaling in Berkheide verwijs ik naar de hierboven staande beoordeling.

Dit subhabitattype komt vooral in Meijndel voor en is op kleine schaal verspreid in Berkheide aanwezig. De kwaliteit is deels goed en deels matig. Verzuring en vermessing zijn met name in de middenduinen van Meijndel een probleem. De bodem is hier ondiep ontkalkt en onder deze omstandigheden komt een grote hoeveelheid fosfaat vrij, die beschikbaar komt voor de plantengroei. Stikstof is in ruime mate aanwezig vanwege de depositie in het verleden en het heden. Het gevolg is dat de productie van biomassa toeneemt en dat grassen de overhand krijgen. In de achterduinen vindt geen vergrassing plaats, behalve als sprake is van een bodem met een hoog organisch stofgehalte. In Meijndel & Berkheide is op beperkte schaal vergrassing en verstruiking opgetreden, vooral op die plaatsen die geen beheer kenden. Daar waar vergrassing en verstruiking optreden, worden door de terreinbeherende organisatie beheermaatregelen genomen.

Ik ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitatype met een instandhoudingsdoelstelling 'uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit' zijn uitgesloten. Naar mijn oordeel vormen de activiteiten, waarvoor deze vergunning is aangevraagd, geen belemmering voor het realiseren van de uitbreidings- en verbeteringsdoelstelling. Hierbij betrek ik dat voor dit

habitattype het regulier beheer zodanig is dat er geen eventuele negatieve effecten zullen optreden.

H2160 Duindoornstruwelen

Dit habitattype komt in de (directe) omgeving van het plangebied voor. De berekende maximale depositietoename voor dit habitattype in Meijendel is in de bouwfase 0,29 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,12 mol N/ha/jr. De gemiddelde toename van de depositie op dit habitattype is in de bouwfase voor Meijendel 0,11 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,03 mol N/ha/jr voor Meijendel.

Duindoornstruwelen komen in ieder deelgebied in Meijendel & Berkheide voor vanaf de zeereep tot in de binnenduinrand. De kwaliteit van het habitattype is deels goed en deels matig wat betreft voorkomende vegetatietypen. In veel deelgebieden zijn veel typische soorten aanwezig. De abiotische omstandigheden zijn overwegend goed. In slechts een beperkt deel van het oppervlak Duindoornstruwelen (1%), overeenkomend met 3,5 ha, is sprake van een overschrijding van de KDW.⁶ Er vindt geen gericht beheer voor dit habitattype plaats. Wel profiteert het habitattype van beheermaatregelen in de aangrenzende habitattypen (H2120 en H2130A), gericht op het bevorderen van verstuuvingen. De mate van overschrijding is gering. Verwacht wordt dat de depositie voor dit habitattype in de komende jaren ook onder de KDW daalt.

Ik ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitattype, met een instandhoudingsdoelstelling 'behoud oppervlakte en kwaliteit' zijn uitgesloten.

H2180A Duinbossen, subtype A (droog)

Dit habitattype komt in de (directe) omgeving van het plangebied voor. Onderscheid wordt gemaakt tussen H2180Abe (berken-eikenbos) en H2180Ao (overig).

De berekende maximale depositietoename voor dit habitattype, subtype Abe in Meijendel is in de bouwfase 0,13 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,01 mol N/ha/jr. De gemiddelde toename van de depositie op dit habitattype is in de bouwfase 0,07 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,01 mol N/ha/jr voor Meijendel. Voor ditzelfde habitattype, maar dan voor subtype H2180Ao is de berekende maximale depositietoename in de bouwfase 2,12 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,99 mol N/ha/jr. De gemiddelde toename van de depositie op dit habitattype is in de bouwfase 0,11 mol N/ha/jr en in de plansituatie 0,01 mol N/ha/jr voor

⁶ De gebiedsanalyse PAS voor dit gebied vermeldt dat voor H2160 Duindoornstruwelen in de huidige situatie nergens sprake is van overschrijding van de KDW in het Natura 2000-gebied. In de passende beoordeling staat op blz. 41 dat in slechts 1% van het oppervlak sprake is van een overschrijding van de KDW. Ook hier vormen kleine verschillen in model en input de oorzaak van de kleine verschillen in resultaat.

Meijendel. Voor de effectbepaling in Berkheide verwijs ik naar de hierboven staande beoordeling.

Droge duinbossen komen in Meijendel & Berkheide op grote schaal voor in de midden- en binnenduinen van Meijendel. De kwaliteit van het habitatype is goed. Naarmate de duinbossen ouder worden zal de kwaliteit ook toenemen. Stikstofdepositie kan van invloed zijn omdat dit bijdraagt aan de verzuring en vermessing. Wel is het volgens de PB nog onduidelijk in hoeverre in de praktijk sprake is van een aantasting van de kwaliteit van droge duinbossen door verzuring en vermessing. Volgens de gebiedsanalyse PAS voor Meijendel & Berkheide zijn er voor H2180A0 geen aanwijzingen dat stikstof een negatieve invloed heeft. Dit geldt mogelijk niet voor het meer lokaal voorkomende subtype H2180 Abe. Door de omvorming van bossen met een hoog aandeel uitheemse bomen wordt een kwaliteitsverbetering en lokaal een toename in oppervlak verwacht. De huidige kwaliteit noch het behalen van de instandhoudingsdoelstelling wordt daarmee beïnvloed door hoge stikstofdepositie.

Ik ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitatype, met een instandhoudingsdoelstelling 'behoud oppervlakte en kwaliteit' zijn uitgesloten. Hierbij betrek ik ook dat voor dit habitatype het regulier beheer zodanig is dat er geen eventuele negatieve effecten zullen optreden.

H2180B Duinbossen, subtype B (vochtig)

Aan de noordoostzijde is op de Waalsdorpervlakte een strook van dit habitatype aanwezig. De KDW van dit habitatype is 2.214 mol N/ha/jr. Voor dit habitatype vindt geen overschrijding van de KDW plaats door de achtergronddepositie in combinatie met de berekende toename van de herontwikkeling van het NCIA-complex

Ik ben van mening dat om deze reden kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitatype, met een instandhoudingsdoelstelling 'behoud oppervlakte en kwaliteit duinbossen' zijn uitgesloten.

H2180C Duinbossen, subtype C (binnenduinrand)

Dit habitatype komt in de (directe) omgeving van het plangebied voor. De berekende maximale depositietoename voor dit habitatype in Meijendel is in de bouwfase 0,02 mol N/ha/jr en in de plansituatie nihil. De gemiddelde toename van de depositie op dit habitatype is zowel in de bouwfase als in de plansituatie nihil voor Meijendel. Voor de effectbepaling in Berkheide verwijs ik naar de hierboven staande beoordeling.

Het zwaartepunt van de verspreiding van het areaal Duinbossen (*binnenduinrand*) ligt in Berkheide. Verder ligt het habitatype langs de gehele oostelijke grens van Meijendel, met name in het zuidoostelijke deel. De huidige kwaliteit is goed. Dit geldt zowel voor de vegetatiekundige kenmerken als voor de aanwezigheid van typische soorten en de structuur en functie. Ook voor duinbossen van de

binnenduinrand geldt dat met de veroudering van het bos een kwaliteitsverbetering optreedt. In slechts een beperkt deel van het oppervlak (3%) van het areaal Duinbossen (*binnenduinrand*), overeenkomend met 4,2 ha, is sprake van een overschrijding van de KDW. Omdat in Meijndel geen oppervlak van dit habitatype voorkomt in terreindelen waar de KDW wordt overschreden is de extra depositie niet bepaald.

Verzuring van de duinbossen (*binnenduinrand*) is geen actueel probleem. De bodemkenmerken in het noordwestelijke deel van Berkheide, waar in het verleden lemige grond is gestort, en het gebruik zijn er de reden van dat deze bossen minder gevoelig zijn voor verzuring. Aanwezige esdoorns en abelen fungeren als een soort kalkpomp, waardoor verzurende effecten minder snel optreden. Er is slechts zeer lokaal sprake van een overschrijding van de KDW. De komende jaren (vanaf 2018) zal de depositie afnemen tot onder de KDW voor dit subhabitatype. Duinbossen (*binnenduinrand*) zijn minder gevoelig voor vermestende effecten door de aanwezigheid van relatief voedselrijke bodems, de huidige goede kwaliteit en het feit dat de KDW in slechts een gering deel van het areaal wordt overschreden. Ook vermeting is daarom geen actueel probleem.

Er worden geen op systeemherstel gerichte maatregelen getroffen voor de binnenduinrandbossen. Op een aantal locaties vindt wel voortdurend beheer plaats. Er zijn geen aanwijzingen dat de kwaliteit van de binnenduinrandbossen achteruitgaat. Verdergaand gerichte beheermaatregelen zijn niet noodzakelijk.

Ik ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitatype, met een instandhoudingsdoelstelling 'behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit' zijn uitgesloten.

H2190A Vochtige duinvalleien, subtype A (open water)

Het overgrote deel van H2190A in het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide bestaat uit de matig eutrofe vorm (H2190Ae). De KDW van het minder gevoelige subhabitatype H2190Ae (matig eutrofe vormen) is 2.143 mol N/ha/jr. Voor dit habitatype vindt geen overschrijding van de KDW plaats door de achtergronddepositie in combinatie met de berekende toename van de herontwikkeling van het NCIA-complex.

Ik ben van mening dat om deze reden kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het subhabitatype Vochtige duinvalleien H2190Ae (matig eutrofe vormen) met een instandhoudingsdoelstelling 'uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien' zijn uitgesloten. De duinregeneratieprojecten om voor dit habitatype vochtige duinvalleien te herstellen moeten een belangrijke bijdrage leveren aan het behalen van de instandhoudingsdoelstelling.

Alleen in Meijndel is op één locatie een kwelplas aanwezig met vegetaties die duiden op een relatief voedselarme situatie (oligo- tot mesotroof). Dit maakt onderdeel uit van het subhabitatype H2190Aom (*oligo- tot mesotrofe vormen*). De huidige depositie in dit meest gevoelige subtype bedraagt 1.270 mol N/ha/jr.

De achtergronddepositie ligt in het gehele oppervlak boven de KDW van dit subtype. Het gaat hier om een klein oppervlak van 0,2 ha. De KDW (1.000 mol N/ha/jr) wordt met 270 mol N/ha/jr overschreden. De extra depositie als gevolg van de bouwfase kan tot een maximale depositietoename op dit subhabitattype van 0,05 mol N/ha/jr leiden.

Dit kan tot vermestende en verzurende effecten leiden op de kwelplas van deze oligo- en mesotrofe vorm van het subhabitattype H2190Aom. Vermesting kan optreden door vogelmest afkomstig van kolonies van watervogels. Sterke vermesting met algenbloei of als gevolg van extra stikstofdepositie wordt niet verwacht. Deze kwelplas is evenals andere duinmeertjes ontstaan als onderdeel van regeneratieprojecten op schone minerale bodem. De kwelplas ligt gunstig in de kwelstroom van kalkhoudend grondwater van de centrale delen van het duin naar zee en de abiotische voorwaarden met goed gebufferd kwelwater zijn gunstig. Door de minerale bodem en de gunstige ligging van de kwelstroom is extra stikstofdepositie als gevolg van dit project niet van invloed op de kwaliteit van dit subhabitattype. Daarnaast profiteert dit subhabitattype van beheermaatregelen, die worden genomen voor het habitattype Grijze duinen.

Verzuring vormt ook geen probleem, omdat het een kwelplas betreft die onder invloed staat van een hoge kalkrijkdom en een sterke kwelstroom van kalkhoudend grondwater. Om deze redenen is dit subhabitattype niet gevoelig voor verzuring.

Ik onderschrijf de door de aanvrager genoemde argumenten. Ik ben van mening dat om deze reden kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het subhabitattype Vochtige duinvalleien H2190Aom (*oligo- tot mesotrofe vormen*) met een instandhoudingsdoelstelling 'uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit' zijn uitgesloten.

H2190B Vochtige duinvalleien, subtype B (kalkrijk)

In het aangrenzende terrein van Dunea zijn enkele kleine stukken van dit habitattype aanwezig. De berekende maximale depositietoename voor dit habitattype in Meijendel is in de bouwfase 0,89 mol N/ha/jr en in de plansituatie nihil. De gemiddelde toename van de depositie op dit habitattype is in de bouwfase 0,70 mol N/ha/jr en in de plansituatie nihil voor Meijendel. Voor de effectbepaling in Berkheide verwijs ik naar de hierboven staande beoordeling.

In totaal is in het gebied Meijendel & Berkheide ruim 25 hectare van het habitattype Vochtige duinen, subtype B (*kalkrijk*) aanwezig. Dit habitattype komt in Meijendel & Berkheide grotendeels voor in de regeneratieprojecten in het noordwesten van Meijendel en het zuidwesten van Berkheide. De kwaliteit is goed door de aanwezigheid van bepaalde vegetatietypen, de aanwezigheid van typische soorten en kenmerken van een goede structuur en functie.

In 13% van het oppervlak van het areaal Vochtige duinvalleien (*kalkrijk*), overeenkomend met 3,3 ha, is sprake van een overschrijding van de KDW. De

KDW (1.429 mol N/ha/jr) wordt met maximaal 241 mol N/ha/jr overschreden. Dit subhabitattype is niet gevoelig voor verzurende effecten van extra stikstofdepositie door de constante aanvoer van bufferstoffen, waardoor de zuurgraad gebufferd en hoog gehouden kan worden. Wel kan overmatige stikstofdepositie leiden tot een vermestend effect door de bevoordeling van meer productieve plantensoorten, waardoor sneller en eerder opbouw van organische stof plaatsvindt in de bodem. Dit verkort de levensduur van vegetatie in het pioniersstadium. Hiertoe is actief beheer noodzakelijk in situaties, waarin dit oorspronkelijk niet nodig was. Binnen Berkheide treedt vergrassing van kalkrijke vochtige duinvalleien op, maar dit is geen gevolg van de actuele stikstofdepositie: op die locaties wordt de KDW niet overschreden. In Meijendel is de kwaliteit van de vochtige duinvalleien goed en is geen sprake van vergrassing.

Er is volgens de PAS-gebiedsanalyse voor H2190B Vochtige duinvalleien (*kalkrijk*) een beperkte overschrijding van de KDW geconstateerd. In zowel Meijendel als Berkheide is in het afgelopen decennium op grote schaal geïnvesteerd in dit habitattype. In de huidige situatie wordt geen aanvullend beheer noodzakelijk geacht om behoud te garanderen.

Ik ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op het habitattype, met een instandhoudingsdoelstelling 'behoud oppervlakte en kwaliteit' zijn uitgesloten. Hierbij betrek ik dat voor dit habitattype het regulier beheer zodanig is dat er geen eventuele negatieve effecten zullen optreden.

H2190D Vochtige duinvalleien, subtype D (hoge moerasplanten)
In de (directe) omgeving van het plangebied komen geen Vochtige duinvalleien, subtype D (*hoge moerasplanten*) voor. Dit habitattype is niet gevoelig voor stikstofdepositie. De effectbepaling op dit habitattype is daarom verder buiten beschouwing gebleven. Voor de PAS-gebiedsanalyse is uitgezocht dat voor H2190 Vochtige duinvalleien (*hoge moerasplanten*) de overschrijding van de KDW niet geldt.

Ik onderschrijf het standpunt van de aanvrager en ben van mening dat kwaliteitsverslechtering c.q. significante gevolgen op dit habitattype met de instandhoudingsdoelstelling 'uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit' zijn uitgesloten.

Habitatrichtlijnsoorten:

H1014 Nauwe korfslak

Er zijn diverse populaties nauwe korfslakken in het Natura 2000-gebied bekend, waaronder enkele zeer grote. Het gebied levert één van de grootste bijdragen in Nederland.

Naar het voorkomen van de nauwe korfslak is in 2014 in een gebied van circa 100 hectare een inventarisatie-onderzoek uitgevoerd. In totaal zijn in slechts 5 van de 42 bemonsterde locaties nauwe korfslakken aangetroffen. De gevonden dichtheden zijn laag. De soort is hier duidelijk zeldzamer dan in andere delen van

het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Vooral in de 'matig geschikte' vegetaties in de directe nabijheid van de intensiever gebruikte delen van het NCIA-complex zijn echter geen exemplaren van deze soort aangetroffen. Mogelijk is dit een gevolg van het (tot voor kort) relatief intensieve gebruik van het duin als oefenterrein. In totaal zijn in Meijndel & Berkheide vele honderden hectares geschikt tot matig geschikt leefgebied aanwezig.

De nauwe korfslak is gevoelig voor intensievere vormen van terreinbeheer, die onder andere worden uitgevoerd om mogelijke effecten van stikstofdepositie te voorkomen. Bij de uitvoering van dergelijke maatregelen wordt echter rekening gehouden met de aanwezigheid van belangrijke deelpopulaties van de nauwe korfslak. Ook bij het uitvoeren van (extra) beheermaatregelen, verspreid over het hele gebied, wordt ruim voldoende geschikt leefgebied voor de nauwe korfslak gehandhaafd. Deze beheermaatregelen dragen er aan bij dat ook op de langere termijn een gevarieerd, half open duinlandschap, wordt behouden waarin voldoende geschikt leefgebied voor de nauwe korfslak blijft bestaan. In zijn leefgebied is de nauwe korfslak niet gevoelig voor de invloed van stikstofdepositie. Bij de planning en uitvoering van (extra) beheermaatregelen wordt rekening gehouden met belangrijke populaties.

Ik onderschrijf de in de PB gegeven argumenten en ben met de aanvrager van oordeel dat een kwaliteitsverslechtering van het leefgebied en significante gevolgen kunnen worden uitgesloten voor de nauwe korfslak in het gebied, waarvoor de instandhoudingsdoelstelling 'behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie' geldt.

H1318 Meervleermuis

Het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide levert als overwinteringsgebied een grote bijdrage aan het behoud van de populatie meervleermuizen. De aanwezig populatie is zelfs op Europees niveau uniek. De meervleermuis overwintert hier in bunkers en gangenstelsels. Met jaarlijkse wintertellingen wordt de trend van de populatieontwikkelingen in het Natura 2000-gebied bijgehouden.

Bij geluidsemissies en andere verstorende factoren op de meervleermuis kan worden volstaan met verstoringafstanden en een contour van circa 500 m tot het plangebied; deze contour wordt op basis van onderzoek ruim voldoende bevonden. Het belangrijkste bunkercomplex, waar meervleermuizen gebruik van maken, is Uilenbosch. Dit bevindt zich op vrij korte afstand van het plangebied.

Binnen het plangebied zijn bij een inventarisatie-onderzoek in 2014 geen andere (winter)verblijfplaatsen van de meervleermuis aangetroffen. Als foerageergebied is het plangebied en de directe omgeving voor meervleermuizen niet belangrijk, ook niet in vergelijking met andere delen van het plangebied. Effecten door de aanwezige (buiten)verlichting vanuit het NCIA-complex tijdens de bouw en aanleg- en de gebruiksfase op foerageergebieden en op andere (winter)verblijfplaatsen zijn daarmee uitgesloten.

De uitsluiting van effecten van stikstofdepositie op het leefgebied van meervleermuizen zijn goed beschreven in de passende beoordeling.

Uit de PB blijkt verder dat de directe omgeving van het plangebied door meervleermuizen wordt gebruikt als migratieroute vanuit de zomerverblijven in andere delen van West-Nederland naar de overwinteringsbunkers. De migratieroutes worden tussen begin augustus en eind oktober gebruikt en in het voorjaar in omgekeerde richting.

Niet uitgesloten is dat zowel in de bouwfase als in de gebruikssituatie door extra (buiten)verlichting en door barrièrewerking sprake kan zijn van verstoring van twee essentiële migratieroutes, de beide takken van de Oude Waalsdorperweg. Door de herinrichting van het terrein, inclusief het verleggen van een deel van de Oude Waalsdorperweg en de kap en aanplant van bomen, kunnen de landschappelijke structuren worden aangetast, waardoor de migratieroutes worden geblokkeerd en er barrièrewerking kan ontstaan.

Volgens de PB en het addendum kan met mitigerende maatregelen in de vorm van een 'groene' aanpassing van het NCIA-complex en de nieuwe parkeerplaats geheel worden voorkomen dat significante gevolgen (significante verstoring) kunnen optreden. De mitigerende maatregelen zijn meer gedetailleerd beschreven in de PB en het addendum.

Op basis van onderzoek (2014) en nader overleg tussen de onderzoekers en de opdrachtgever worden nadere mitigerende maatregelen voorgesteld om verstoring door (extra) buitenverlichting te voorkomen in de bouw- en aanlegfase.

Ten aanzien van de bouwverlichting worden de volgende voorwaarden gesteld:

- de verlichting wordt geconcentreerd op de bouwplaats en afgeschermd in de richting van het omliggende duingebied;
- de verlichting op de bouwplaats wordt uitgeschakeld op plaatsen waar niet gewerkt wordt.

Gedurende de periode waarin meervleermuizen van migratieroutes in de omgeving gebruik maken, te weten de nazomer en herfst (augustus-september) en het voorjaar (maart-april), worden er aanvullende beperkende voorwaarden gesteld aan de bouwverlichting. De huidige verlichtingsniveaus op de vliegroute zijn hierbij als uitgangspunt genomen. Hierover kan immers gesteld worden dat de routes ondanks de huidige verlichtingsniveaus kunnen functioneren. Indien het in de migratieperiode niet mogelijk is om onder het huidig niveau te blijven kan gedurende de bouwfase onder de volgende getrapte voorwaarden het huidig niveau tijdelijk overschreden worden:

- de noordelijk en zuidelijk gelegen vliegroutes mogen niet gelijktijdig door licht boven het huidig niveau verstoord worden;
- indien dit niet te voorkomen is, mag gelijktijdige lichtverstoring van beide vliegroutes niet langer duren dan maximaal een uur na zonsondergang;

- maximaal twee dagen per week is gelijktijdige lichtverstoring als gevolg van bouwverlichting langer dan een uur na zonsondergang, tot uiterlijk 21.00 uur, toegestaan;
- door of namens de vergunninghouder wordt een verplicht logboek bijgehouden, waarin het gebruik (data, tijden, duur) van de verlichting op de bouwplaats wordt geregistreerd.

Aan de terreinverlichting in de gebruiksfase worden de volgende voorwaarden gesteld:

- de terreinverlichting wordt geconcentreerd op het gebouw, de parkeerplaats en wegen;
- door gebruik van emissiearme en gerichte lichtbronnen wordt de uitstraling van de verlichting naar de omgeving sterk beperkt ten opzichte van de bestaande situatie.

De voorgestelde mitigerende maatregelen om fysieke barrièrewerking te voorkomen, betreffen:

- het aanplanten van bomen (ter compensatie van te kappen bomen en van oppervlak EHS) in het westelijk deel van de strook tussen de Oude Waalsdorperweg en de Hubertustunnel. Dit heeft als gunstig neveneffect dat de landschappelijke structuur van de migratieroute in de richting ten westen van het NCIA-complex wordt verbeterd;
- de noordelijke migratieroute wordt tevens versterkt door de aanplant van een strook opgaande beplanting. Op deze wijze worden de bestaande groenstructuren verbonden.

Omdat de meervleermuis een relatief verstoringsgevoelige soort is en om te verzekeren dat in de bouwfase en de gebruikssituatie mitigerende maatregelen worden genomen, verbind ik aan deze vergunning nadere voorschriften.

Ik onderschrijf dat de voorgestelde mitigerende maatregelen effect hebben en voorkomen dat significante gevolgen optreden voor deze vleermuissoort, waarvoor de instandhoudingsdoelstelling 'behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie' is. Het hanteren van het normstellend maximum van de huidige verlichtingsniveaus op de vliegroute met een concretisering in de gestelde vergunningvoorschriften bieden voldoende garanties. Ik neem geen voorschrift op over extra monitoring om langs die weg te bepalen wat het projecteffect op de soort is. Aanvullende tellingen van vleermuizen ten opzichte van de bestaande wintertellingen kunnen niet aantonen of er niettemin een eventueel verstrend effect van de verlichting optreedt als gevolg van dit project.

Verder blijkt uit de PAS-Gebiedsanalyse dat het leefgebied van de meervleermuis niet stikstofgevoelig is. Voor het leefgebied van de meervleermuis hoeven geen mitigerende maatregelen te worden genomen om de mogelijke effecten van stikstofdepositie weg te nemen.

Natuurmonumentwaarden

Ten aanzien van de beschermde flora- en faunasoorten en de bescherming van het natuurschoon, zoals benoemd in de besluiten tot aanwijzing van de voormalige beschermde natuurmonumenten Berkheide en Harstenhoek, merk ik het volgende op. Het gebied van het voormalige beschermde natuurmonument Berkheide ligt ruim zes kilometer ten noorden van het plangebied en het gebied van het voormalige beschermde natuurmonument Harstenhoek ligt ruim één kilometer ten westen van het plangebied. Door de relatief grote afstand en doordat in het plan geen hoogbouw is opgenomen zijn effecten op de beschermde waarden in beide voormalige beschermde natuurmonumenten op voorhand uitgesloten.

CUMULATIE

Op basis van artikel 19f van de Nb-wet 1998 dient bij vergunningverlening voor projecten of plannen een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve effecten indien deze projecten of plannen, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied.

Ik heb hiervoor reeds geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteiten zelfstandig beschouwd niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het betreffende Natura 2000-gebied of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor de betreffende gebieden zijn aangewezen als bedoeld in artikel 19d van de Nb-wet 1998.

Bij de effectbepaling en effectbeoordeling van het project en het gebruik van het complex na de herinrichting voor de populatie meervleermuizen in het gebied heb ik de effecten van mitigerende maatregelen betrokken. Ik acht met de voorgeschreven voorschriften resteffecten op de populatie meervleermuizen uitgesloten.

Ik concludeer dat in de PB een volledige en juiste cumulatietoetsing is uitgevoerd en dat significante gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen van de voorkomende beschermde habitattypen en beschermde soorten zijn uitgesloten.

BESPREKING VAN DE INSPRAAK

Naar aanleiding van deze aanvraag zijn, op grond van artikel 44, lid 3, van de Nb-wet 1998, Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en de gemeenten 's-Gravenhage en Wassenaar in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op de vergunningaanvraag kenbaar te maken. Ingevolge artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn Dunea, Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland, Stichting Duinbehoud, Vogelbescherming Nederland, De Faunabescherming, Coöperatieve Vereniging "Nieuw Clingendael U.A.", Vereniging van Eigenaren Theo Mann Bouwmeesterlaan en Else Mauhsloot, Wijkvereniging Duttendel en Wittebrug, Wijkvereniging Benoordenhout en Algemene Vereniging voor Natuurbehoud voor

's Gravenhage en omstreken in de gelegenheid gesteld tot het geven van een
zienswijze op de vergunningaanvraag.

De Omgevingsdienst Haaglanden heeft bij brief van 18 februari 2015 gereageerd
en aangegeven de aanvraag en bijbehorende natuurtoets voldoende onderbouwd
te vinden. De stukken geven de Omgevingsdienst Haaglanden geen aanleiding tot
het geven van een zienswijze. Behalve de bovengenoemde brief zijn er geen
zienswijzen op deze aanvraag ontvangen.

CONCLUSIE

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning,
onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.